

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szemlémi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előzetes díja:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilvántartás és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Hogyan ünneplik nálunk a vasárnapot?

Midőn 1873-ban az angol trónörökös a bécsi világiállítástról hazánk fővárosába Budapestre is leakart rándulni, javasolta neki gr. A. Gy. akkori külügyminiszter, hogy ha már Pestet is szándékozik meglátogatni, menjen oda vasárnapra és nézze meg ott a Rákos mezején a magyar lóversenyt.

Azt nem teszem! felelé a trónörökös. Egyszer Párisban jelentem meg vasárnap a lóversenynél, mit az anyám megtudván, keményen megpirongatott érte. Nem is teszem ezt többé azért sem, mert én angol ember vagyok, mi pedig angolok azt tartjuk, hogy a ki a vasárnapot meg nem szenteli: az nem keresztény és nem becsületes ember.

Hatalmas és nagy lecke volt ez az egész magyar nemzetnek, hogy az isteni törvények szerint a hetedik napot megszentelje.

Angliában a királynétől le az utolsó hordárig, minden ember megünnepli a vasárnapot; a mesterember elhagyja műhelyét, a kereskedő bezárja boltját, az állam hivatalnokai nem végeznek semmi hivatalos funkciót. Minden angol siet a templomba, hogy a vasárnapot a nép millióival megszentelje. De nemesak Angliában, hanem Svéciban, Német-, Olasz- és Görögországban is erős mozgalmak támadtak a vasárnap megünneplését illetőleg; sőt Brémában, e nagy és élénk kereskedelmi városban, számos és tekintélyes kereskedők már régen egyesültek azon nemes célból, hogy vasárnapokon üzleteiket becsukva, azt igazán megünnepljék.

Nálunk mindez másképen van.

Csak a magunk tűzhelyénél is megdöbbenő

jelenségeket találunk, ellentétben a vasárnap komoly megünneplésével.

Sz...i lelkészkedésem idejében, az egész szolgabírói járás hadköteles fiatalságával én is be voltam idézve a szokásos évi katonai szemlére V...be. Vasárnap reggelére szólt a parancsolat És nekem akkor kellett elmennem. Ugyan mivel indokolhatta volna e botránys tettet, vasárnap rontását az illető katonai hatóság, ha úgy történetből ez a behívás Angliában esik meg?

Más vasárnap ismét a megye fővárosa felé vonult a fiatalság. Az imára hívó harangok a tornyokban épen akkor szólaltak meg, de a templomok nyitott ajtaján egy sem ment imára közülök... öök honvédszemlére voltak beparancsolva, minek utóbb féktelen fivornya és elcsukatás lett a vége a vasárnap nagyobb dicsőségére. Ha hétköznap tartatnék ez a szemle rendszeren, nem inná el az egész napot a katona, hanem sietne haza dolgozni az apjához. De hát a mi hivatalos közegeink, ma sem jobbak e tekintetben, mert a mult évben is vasárnapra rendelték a honvédeket katonai szemlére F e l e d b e.

De nézzünk csak szíjjel még jobban a falukban, minő kép tárul itt előnkbe, mely a hetedik nap megszentelését ábrázolja. A falu érdemes bírása már korán reggel körül parancsolatja a helységet, hogy a bíró házához menjen minden gazda egy firt büntetés alatt és midőn a templom harangjai megszólalnak, csak akkor kezd haza oszlani a nép, de már mint jó keresztény fei nem készülhet illendően az ur házába, ennél fogva el kell onnan maradnia.

Már az bevett szokás falu helyeken, hogy a magok erdején makkot, suskát nézni csak vasárnap rándul ki a bíró hitestársaival; ezenfelül minden ügyes-bajos dolgaikat körjegyzővel, ügyvéddel, urasági tisztékkel csak vasárnap vég-

zendik. Sőt a mult tavaszon még áldozó esütőtökön irták össze a legelőre járó marhák számát hites uraimék, mely után késő estig tartó ivás következett.

A szomszédos r. sz...i és es...i határban is vasárnap reggeltől napestig javában kaszáltak a réten, a testvér atyafiak.

A nép egész héten dologban van s a falu ezen apró pasái mindig a vasárnapot használják fel sok ügyes-bajos dolgaik elintézésére: adó, legelőbér, közmunkaváltás, büntetés pénzek s egyéb aprólékos tartozások beszedésére. A szomszédos biztosítási ügynök is vasárnap reggel jelent meg községünkben és hajtatta be a bíró által a lakosokat biztosítási kötvényeik elintézésére.

Egy szóval, ha eljön a vasárnap, mindig van valami szedni, hajtani, büntetni való, mely által nagy részét a népnek elvonják a templomtól és a vasárnapot ekként megszenteltetik.

A nagyhirű 48-ik év előtti időkben, míg tisztán magyar öntetű szolgabíráink voltak, kik gyakran véletlenül jelentek meg a községekben, ilyen rendeltetések és visszaélések nem könnyen tartalmazhattak el a községi életben: de most, inkább irott rendeletekkel közlekedik és igazgatja az egyes községeket a szolgabírói hivatal. Pedig csak vasárnap tenne rövid kirándulást a szolgabíró a maga járásába, meggyőződnek azonnal a vasárnap megrontásáról s annak meg nem ünnepléséről.

Népünk oly keveset gondol már a vasárnapra, hogy alig várja még a dél-esti harangszót is, már befogja ökrét és minden tartózkodás nélkül hordja haza természetményét a rétről és szántóföldjéről.

Boldogult édes atyám, sok szép tetteiről emlegette előttem Póhl szolgabíró a Bach-korszak-

T A R C Z A.

Mariska emléke.

I.

... És visszatért a borongó ősz,
Letarlá a virágokat,
A sárga fű, halottlepelként,
Zizegett a lábunk alatt.

És elnémult a dalnok ajka,
Visszhang nem kelt a völgy ölén...
De szólt helyette a gyászének
S fájón sóhajtvá sirtam én.

Mikor a gyászmenet megindult,
Kéblem facsarta fájdalom,
És a zugó vihar elvitte
Sirodhoz... zokogó dalom.

Mikor letették kis koporsód',
Ugy fájt, vértett szegény szívem;
A rög csodás dübörgését, hajh,
Azóta nem feledhetem.

II.

Az elhervadt hársfa lombja
Kikeletkor újra hajt,
Sűrűjébe a csalóányt
Régi fészke hívja majd.

Pusztán maradt rószatöröl,
Uj bimbócska nyilik fel,
Zummogó arany bogárka
Illat árta, mézre lel.

A sir füve újra zöldül
S tarka lepke szállja meg...
Oh, neked, kis angyalom, hogy
Újra élned nem lehet!

III.

Oly busan áll ott az a sir
A temető aljába,
Fehér márvány helyett csupán
Tört szívem a fejfája.

Sokat szenvedett leányka
Van oda letemetve...
Bús dalom nem hallja többé,
Mít lelkem sir felette.

Zelmira.

Regés elbeszélés S. Szabó Józseftől.
(Vége.)

A király egy év mulva csakugyan hadat vezetett a csehek ellen. A gyöngyös-patai favár bevétele után véget vetett mátravidéki uralmuknak és egymásután foglalta el erősségeiket. Sorba jöttek aztán Sajó vára, Gömör, Balog, s rövid idő alatt Derencsényt szállotta meg, hová vonult eltökélt martalócaival Walgatha fia s vele együtt Zelmira is.

Az ostrom harmadik napján szép tavaszi est borult a vidékre. Enyhe, déli szellő fujdogált a völgyben, a halmokon, hol Mátyás seregei táboroztak. A balogi Hradistván elhangzott az esteli kürtszó, a táborban utolsó bugott a tárogató, nyugalomra vonult a sereg. Csak itt-ott lobogtak fel az őrtűzek, köröskörül a cseh erősségen mely feketén, komoran meredezett fölfelé, mint egy óriás, faközp, melynek lakói kitaradva nyugalomra mentek. A közeli erdő fái rejtelmes sutogással ingatták lombjainkat, s elvették nesztét ana karsu lovag lépteinek, a ki izgatottan közeledett a király táborához. Az ör reá rivalt:

— Ki vagy?
— Jó barát!
— Mit akarsz?!
— Vezess a királyhoz! A várból jövök, fontos hírral

Mátyás még ébren volt. Egy kereveten végig nyújtózkodva gondolkodott. Ki tudja miről? Az ismeretlen lovag félénk tartózkodással lépett sátorába, a hol hirtelen leeresztette sisakrostlyát. A király meglepetve ugrott fel:

— A Walgatha leánya hogy jött ide?

— A szive hozta felség!

— Ugy? A szivnek sok szabad. És kit illetnek merész érzései?

— Érzésem nem merész, csak a kérés ne legyen az, melyre ösztönöz.

— Kérni lehet mindent szép hölgy. Foglaljon helyet. Ha csak szeméből olvasnám az igazságot, minden kérelme azonnal teljesítve volna — mondá a király enyelegve.

A leány égkék szemei csudálatos fényben kezdtek ragyogni, a mint ott közel a kereveten leült mellé az ifjú király, s gyorsan, szinte elfulva beszélt:

— Testvéremet akarom megmenteni... nimesen már senkim rajta kívül... anyám rég meghalt, apámat is sirba vitte a szűgyen és sebe... Nézzén Istent felség!... Azt mondta egyszer, hogy a királynak legszébb kötelessége a megkegyelmezés... Eszedzem, kegyelmezzem meg testvéremnek!!

— De ha ő nem hajlandó kegyelemre!?

— Igaz, nagyon elszánt... e várral együtt kíván meghalni... mi lesz akkor én belőlem!? — csukló sirás tört fel pihegő kebléből.

— Mi lesz a virágból, ha minden elpusztul is melőle? El és virágzik tovább mindenki gyönyörére.

Zelmira vadul ugrott fel.

— Mindenkié? Na hát én bennem ne gyönyörködjék senki!

Egy tör villant meg kezében, de Mátyás idejekorán lefegyverezte.

— Csendesedjék. — Mít óhajt tehát testvére megmentésére?

— Én feladom a várat. Holnap este, midőn mindenki lenyugszik, megnyílnak a kapuk, felséged vitézei esendesen bejönnek, s vérontás nélkül lefegyverzik a várbelieket. Lesz rá gondom, hogy testvérem se tudjon fegyvert ragadni. Van egy titkos kijárat is, azon jöttem ide, de azt nem merem ajánlani. Szűk odú, egyenként jöhetnek a katonák, s a vezérek éber figyelme kétszeresen irányul reá. Hanem a másik!... Atjátszom kezére az egész várat. Elfogadja felséged?

A király szemléltve nézett a kis, gonosz tündérre.

— És ki biztosít engem afelől, hogy embereim nem kelepcezték jutnak?

— Ki? En! Eleton a felségedé. Egyszer már kezébe volt, visszaadta. Az én szívem, ha vad is, de tudja mi a hála.

Eközben lángba borult arca, szemei ugy égtek, ugy ragyogtak, hogy a király pezsegni érzé a vért ifjú ereiben. Egész közel húzódtott hozzá, úgy, hogy már sutogva jött a gondolat ajkairól.

— Aztán csak a testvéri szeretet indít arra, erdők szép tündére, hogy áruló légy?

— Valami más is. De azt mindenkinek elmondhatnám, csak a magyarok királyának nem.

— Miért?

ból; a többek közt elmondá, hogy egy vasárnap délután buzával megrakott szekeret ért utól B... alsó végén. „Hó, megállj! ki vagy! — kérdé a szekér gazdájától a szolgabíró. — Hát nem tudod mi nap van ma? hogy ezen ne tégy semmi dolgot, se te magad, se barmod. De most sietnem kell, nem érek rá veled az időt tölteni, hanem minthogy a tiz parancsolatot az iskolában meg nem tanultad, 10 frtot fogsz fizetni az iskola szükségére; a 10 frttal pedig holnap reggel meg jelenj előttem B...on.“

E vasárnaprontó ember a b...i egyház gondnoka volt, ki, nagy dolog-idő lévén, egész héten be nem tudta vitétni a hívekkel az egyház gabonáját, s most kénytelen volt maga befogni és az engedetlenek miatt vasárnapot rontani.

Másnap reggel pap és kurátor, a tiz frttal megjelentek B...on, a mikor a lelkész elmondá hiven a szolgabíró előtt az okokat, melyek miatt magának kellett az egyház gondnokának vasárnap bevenni az egyház gabonáját.

Pohl fölmentette ugyan a gondnokot a büntetés alól, hanem kemény rendeletet adott a b...i bírónak, hogy mikorra ő visszatér B...ról, a tiz forintot az engedetleneken kimélet nélkül behajtsa.

Most is megtennék az ilyen példák s erélyes fellépések a maguk hatásukat, mert csak egyszer vagy kétszer kellene a szolgabírónak találkozni itt és amott az ilyen vasárnaprontó emberekkel és egész járásában helyreállana azonnal a vasárnap megszentelése és senki nem merésznélé marháját ezen a napon dologra befogni.

Bezzeg a hadmentességi adóról szóló törvényt nyakra-főre végrehajtják a kormány közegei; de a vasárnapról hozott 1868-iki 53. t. cz. 19. §-a és az 1879-dik évi „Magyar büntető törvénykönyv“ ide szóló 52. §-át, az állam még eddig soha szívére nem vette igazán, és nem is próbálta azt törvényesen életbe léptetni.

Boldogult Baross megalkotta ugyan a „Vasárnapi munkaszünet“-ről szóló félrendszabályát, de ez a földművelő népre nincs semmi kötelező erővel, legfeljebb csak a fővárosban és némely gyári telepek körül képez fontos közgazdasági és társadalmi kérdést. Pedig a feljebb elsorolt szomorú tapasztalatok után itt is égető szükség volna egy pozitív határozatokon nyugvó szigorú törvényre, mely a vasárnap rontókat kellő szigorúsággal sújtsa és büntesse.

De ha a kormány már csakugyan nem akar e tekintetben tenni semmit s a vasárnap megünnepeléséről hozott törvényét is papíron hever teti, karolja fel ezt is a társadalom és kezdeményezék művelt uraink és urnőink és mint jó keresztényekhez illik sokaknak követendő példaul, siessenek az isten házába, — ha látni fogja ezt falusi köznépünk, a jó példa nem marad rá nézve hatástalanul.

Menjen tehát itt jó példával elő falvakon és városokon egyiránt az intelligensebb rész, a művelt osztály, hogy ezektől ne lánson rossz példát

— Azért igen azért hát megmondjam? Azért, mert szeretem

A többi a szemek, az ajkak beszéltek. — — — — —

Nagyot fordult a Gönczöl-szekér, mikor Zelmira távozott.

— A viszontlátásig! Holnap este.

— Tehát a jel Zelmira?

— Egy magános lovag kilovagolása a vár kapun.

— Értelek kis gonosz, az a lovag te leszel.

— Igen! És repülök az én királyom karjai közé.

— Zelmira izgatottan várta az estét. Az őrség ugyan meg volt nyerve tervének, de valami véletlentől remegett. Az a véletlen ott ólálkodott Krno személyében, ki, mint aféle szerelmes ember, Zelmirának minden lépését figyelemmel kísérte. Sejtett valamit. Tudta, hogy a mult éjjel Zelmira valahol járt. Az alattomos suttogást is észrevette az őrség között. Mindez gyanuval tölté el lelkét, s egész nap, mint árnyék követte Zelmirát.

Végre leszállott az este. Sűrű, fekete felhők toltak az égre. Egy-egy távoli villám gyúlt ki a láthatáron, de közelben mindenütt sötétség és mélységes esend. Zelmira reszkette lopózott a kapuig. Paripáját már ott tartotta egy esel fönyergelve. A kapuban esikorogva fordult meg a kules.

— Tehát Krizsán — mondá Zelmira halkán az örök egyikének, — bizom bennetek. A nyitott kapukon lassan, esendesen bejönnek a magyarok, vialatt én a király sátrába lovagolok. Ez a jel. Ellenállás hasztalan. Megadjátok megatokat mind kegyelemre.

— Talán még sem ugy lesz, szép kisasszony! — zavarta meg a esendet egy durva hang, s a hozzá ugró alakban Zelmira rémülveismerte fel Krno ezredest. — Bizonyosan nem számított az én jelenlétemre. Nos hát én nem egyedül vagyok. Hallja, hogy poroszknál erre egy csapat ör? Azok szépen felkísérik magát szobájába ...

A leány itt szilaj dühvel rontott reá:

— Te Béliál fia, te világ förtelme, te gátolsz engemet!! ... te ...

A nagy erős ember lefogta a gyengébb karokat, s aztán elfojtott haraggal sziszegte:

— A kapu zárva lesz, hanem azért a lovag kilovagol rajta, ... el ahoz a hódító királyoescákhöz, a ki galambot vár és keselyűt lát megérkezni.

Még nevetni is próbált ötletéhez, a mint felült a készen tartott paripára és kilovagolt a kapun, mely utána

a falusi nép; tegyék meg a szolgabírák is lelkiismeretesen, mit e szent ügy tőlök megkiván, vegyének tudomást személyesen is a vasárnapok megünnepeléséről vagy megrontásáról, azután magok a papok is többeske erélyt fejthetnének ki e téren. Tegyék a lelkészi értekezletek beható tanácskozási tárgyává e fontos kérdést; a vasárnap megtartására válasszanak egy felügyelő bizottságot, mely a vasárnap megrontóival szemben érintkezésbe tenné magát a polgári hatósággal; kéressenek fel az egyes járási szolgabírák, hogy támogassanak bennünket nemes törekvésünkben.

Ha aztán így megteszünk mindent. — lelkesen és készségesen, — mit e szent ügy megkiván tőlünk: nem lesz okunk száunkat panaszra nyitni és eljőn az idő, midőn mindenféle megszűnnek a visszaélések, nem fogunk látni oly dermesztő hidegséget egyház és vallás iránt, nem lesznek annyí vasárnaprontók és oly sok üres templomok!!
Simon István ref. lelkész.

Katholikus kör. Városunk róm. katolikus vallásu polgártársai sorában élénk mozgalom indult meg egy kath. kör alakítására. A kör nyilvánvaló célja a római hiten lévő polgárság összetartása s ez uton az örök koncentrálása a társadalmi téren nagyobb akció kifejtése s általán a kath. érdekeknek városunkban lehető érvényre emelése. Nem tudjuk, honnan vették az inspirációt kath. polgártársaink ez exclusiv kör alakításához, de azt határozottan kifejezzük, hogy rossz szellem sugallta a felekezetiesség áldatlan harcra készülő eme kör létesítését, s azt a vizsály oly gyűnyágának tekintjük városunkra nézve, mely itt bizonyosan lángra fogja lobbantani a felekezetiesség égő szenvedélyét, s tönkreteszti azt a békés egyetértést, mely ha talán másra igenis, de a valláskülönbségre eddig még közöttünk nem nézett. Ugy halljuk egyébként, hogy tekintélyes kath. férfiak a leghatározottabban ellene nyilatkoztak e kör alakításának. Ez örvedes jelenség, de igazán csak akkor örülnék, ha nyilatkozatuknak meg lenne a kívánt sikere.

Közigazgatási bizottság. Gömör-Kishont-megye közigazgatási bizottsága a jövő héttől — február hó 13-án — fogja megtartani február havi rendes ülését.

A rimaszombati takarékpénztár — megyénk e legelső pénztáza — f. hó 23-án tartja meg XXXI. évi rendes közgyűlését saját helyiségében. A virágzó intézet az 1892-iki üzletével igen bőséges esztendőnek zárta le mérlegét, a mi leginkább a váltótárcza emelkedésének tulajdonítható, valamint annak, hogy az előző évekre a jelzálogos tartozások után elmaradt kamatok 1892-ben igen fetemesen folytak be. — Az egész év tiszta üzleti nyeresménye 36429 frt 57 krt tesz ki, mely összeghez hozzáadva az 1891. évről maradt 1086 frt 78 krnyi nyeresmény áthozatot: összesen 37516 frt 35 kr. áll a részvényesek közgyűlésének rendelkezésére. Az igazgatóság és felügyelőbizottság — mint értesülünk — a közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy mint rendesen, ugy ez évben is részvényenként 20 frt, tehát 1200 részvény után 24000 frt osztassék ki évi osztalékul, a felmaradó 13000 frtból pedig a póttartaléktöke es nyugdíjalap dotáltassék nagyobb összegekkel.

bezáródott. Zelmira a haját tépte tehetetlen dühében ...

Egyszerre a mező, erdő megelevenedni látszott. Mozgó alakok igyekeztek a vár felé. Min: a föltart hangyaboly, ugy kezdett rajzani az ostromló sereg a lovag megjelenésére, aki egyenesen a király sátora felé tartott. Jól ki lehetett venni a halmon fölötte a három színű zászló lengett, homlokzatán az ország ezimere, melyre két kandaléber veté hatalmas sugárkérvjét, s messzi elvilágított a sötét éjben. — Krno háborítlanul törtetett előre, s bejelentetlenül a királyhoz. — Ez így volt parancsban kiadva.

Mátyás egyedül várta Zelmirát, s még most is fölhevülten a mult éj édes izalmaitól. Ugyan elhült, midőn egy magas, szálás embert látott maga előtt.

— Ki vagy?

— Nem az, a kit vártál felséges uram, de épen ugy vágytam utánad, mint az, de nem ajkad, hanem fegyvered esőkját sz imjazom.

— Vakmerő!

— Megillet e titulus, orgyilkos azonban nem akarok lenni. Vedd kardodat!

Az ifju király tétova nélkül rántott kardot és szenvedélyes haraggal szökött Krno elé. — Alig néhány másodpercig tartott a küzdelem, mire a testörök, fegyveresátogatást hallván, besiettek, már ott feküdt vérében haldokolva Krno.

— Vigyétek el! Egy a esehék közül!

Krno pár óra mulva kilehelte lelkét. Azon a halmon temették el, hol bajvivása volt a királylyal. A nép ezt ma is Krnóknak nevezi.

A királyt ez eset rendkívül felingerelte. Zűr-zavaros egyvelegben toltak vissza katonái is a vár alól, melynek őrsége vérszemet kapván, a rendetlen tömeget kezdé csak ugy vaktában lövöldözni.

— Árulás, árulás! — kiabáltak mindenfelől.

Mátyás ugy érzé, hogy minden hang, minden lövés szívébe nyilallik, s őt vádolja. Vére égett, izzó melegség hevité tagjait; a vár és esábitó szép tündére ellen bosszút lihegve robant futó katonái elé:

— Vissza! Ezt a vakand turást meg kell vivnunk vagy felperzselnünk reggelig.

Es kezdetét vette egy ritka éjjeli harc. Több volt ebben az ifju, könnyű fellobbanás, mint az eszélyesség. Hanem a király ezélt ért. A rakéták özöne, égő kanócok sokasága a esehék minden erőfeszítése daczára lángba borította a fálól épített várat, s reggelre hatalmas rés

Még egyszer a temetők közös ünnepe.

A esörgedező hegyi patak kristály-tiszta vizét is megfertőzteti a belédobott ronda hulladék, s a ki tévedésből e büzhödtt vízből merít, ha önkénytelenül vissza-uadorodik is tőle: el ne feledje, hogy a hegyi patak véze, midőn a hős szikla tövével kibugygyant, oly tiszta volt, mint rezző harmatesepp a virág kelyhén hajnal-hasadás-kor. Szép eszmék, magasztos elvek profan ajkakra kerülve sokszor, — midőn ki jannak vetkőztetve eredeti mivoltukból — rokonszenvet alig, inkább visszatetszést szülnék: — pedig feledni nem szabad, hogy az eszményi magaslaton álló elveknek semmi közük azon embeerekhez, kik lelki részegségökben lárnozva a föld porában fetrengenek.

Egy elvi fontosságu nagy kérdést, az azzal illetéketlenül foglalkozó egyéniség kontárkodásaiból megítélni, teljesen tvesztett dolog volna. Szives figyelmökbe ajánlom ezt mindazoknak, kik a „Gömör-Kishont“ legközelebbi számában „A temetők közös ünnepe“ ez. alatt megjelent idétlenségek elolvasására magukat rászánták.

A „halottak napját“ illetőleg a ref. egyház egy oly fontos kérdés előtt találta önmagát, melyet a haladó, fejlődő s haladásában olykor megröckkenő kor dobott felszínre; s a midőn látjuk, hogy a temetők kivilágítása, szóval a halottak napjának megünnepelése mind nagyobb tért hódít városokon es falvakon egyaránt, nem csupán a kath. hanem a prot. hívek között is. Ez oly tény, melyet tagadni nem lehet; nincs hát egyéb hátra, mint vele a leszámolást megejteni. Ha hitelveinkkel összeegyeztethető a „halottak napja“, el kell fogadnunk, vagy legalább hallgatagon eltűrnünk megünnepelését; — ha ellenben a protestantismus szelleme tiltja az elfogadást, akkor egyszerűen kiköszöbölésére kell törekednünk. A végmegoldás ugyan az egyetemes egyház kizárólagos joga es tiszte, de a kérdéshez hozzászólani szent joga minden egyháza ügyét szívével viselő prot. embernek.

E szempont vezethette bizonyára: Pelsőcz hű pásztorát Nt. Szentpéterti Sámuel urat, midőn — eltekintve a halottak napjának katolikus jelentőségétől — mint tisztán a kegyelet szép ünnepet, bevétetni dhajtá azt a prot. cultusba. Mi más szólaltatta volna meg e tisztés aggastyánt, mint az ő mélyen érző, nemes szíve? De gondolhatott arra is — a mit ugyan elhallgatott, de a mit mindnyájan érezünk, — hogy egy kis jötekonny melegség, — melyben a szív oly jól érzi magát — nem válnék hátrányára talán a mi szigoruan egyszerű cultusunknak sem.

A papi értekezet, mint a gömőri ref. lelkészi kar összesége, ellenben más véleményen volt. Ugy találta, hogy a halottak napjának megünnepelése erős katolikus színezete miatt nem egyeztethető össze a calvini puritanizmussal; sőt tovább megy, nem fogadja el más bevett alakjában az igaz kegyelet méltó ünnepeének sem, midőn álláspontjának indokolásában ezeket mondja: „A mi evangéliumi reformált egyházunk, midőn a fényes temetői ünnepet mellőzi ... nem kívánja az igaz kegyelet virágait szélyeltépní, de ugy tudjuk, hogy a megsebzett szív mély fájdalom, mélylyel az elköltözött lelkek emlékének naponta áldozik, sokkal méltóbban es szentebben nyilatkozik a magányos szoba néma falai között, vagy senkítől nem bámulatva a temető sírhalmán, mint egy meghatározott estén, lobogó gyertyák vakító fényénél, báméskodó emberesoport közepette; abban a meggyőződesben vagyunk, hogy a drága koszorúkkal felékesíteti sírhalmok sokszor nem annyira az igaz kegyelet szent jelvényei, mint inkább a gyászos sírok közé is betlopódzott kárhoyatos fényüzésnek, pompavágyának es emberhiúságnak beszélő bizonyágai.“ Ilyenformán hangzik az értekezetlet jegyzőkönyvének ama passusa, melyben álláspontját indokolja; de ezáltal a legtovábból sem itélkedett Nt. Szentpéterti Sámuel ur felett, hiszen az értekezetlet nem hatóság, nem bíróság; — így hát csupán eszmét eserélt azzal, ki a kérdés megoldásához első he-

támadt rajta. Akkor aztán rohamot intézett a király ellen. De mekkora lett az ostromlók esudálkozása, midőn betörve a várat elhagyottan, üresen találták. A esehék ellillantak. A titkos bejárat valahol az erdőbe vezetett ki, kitudja, hol mennek azóta. Csak egy néhány holttest hevert a deszkafalak mellett, összeégve, megszenesedve. Közöttük egy női hulla. Elhútitva, megfeketedve. Csak fél arca, melyen feküdt, maradt épen, s bársony puha érintése fiatal nőre vallott. A király felismerni vélte benne Zelmirát. Es a ki ellen bosszút esküdött, így látva talán ártatlanul, talán épen ő érette elveszni, — anuak könynyekkel adózott s megillető temetést rendezett.

Pedig hát ...

Nyolcz év mulva a esch katolikus rendek Mátyást Olmüczben királyokká választották — Nagy ünnepeleségek között ment az végbe. Ezer meg ezer ember gyült oda messze vidékről, s a daliás termetű, rokonszenves arezu, geniális ifju király iránt leirhatatlan volt a lelkesedés.

Épen Pünkösdtől ünnepeletek. Mátyás a székesegyházban kiáltott királylyá a esch karok es rendek egyházi es világi fömeltóságok egyakarátával tömérdék sokaság örömrivalgásai között, mire a hűségeskü es ünnepeles Te Deum következett. A király utja a templomból képze'hetlen pompával, mámorító öröm között történt. A nép szünni nem akaró éljenzéssel üdvözölte, s lelkesedését még növelte egy hirtelen felállított kút, melyből 3 esövön ömlött a jó tokaji bor, a esiger es a sör.

A nők rózsákat hintettek elé az erkélyekről es kendőkkel integettek üdvözletet. Hogyne! egy fiatal, szép, hatalmas es hozzá özevgy királyrak. Az egyik balkonról egy esokor vadrózsát dobott valaki elébe. A király föltekintett s édes mosolygással köszönte meg. Ott is feledte szemét egy pillanatra, mert ugy rémlett előtte, mintha a vadrózsás nő valahol már látta volna. De csak egy futó pillanatsig gondolkodott, a másik perczben már ragadta tovább a tömeg lelkesedése, ezer meg ezer arc telé sugárzó öröme, a dicsőség fénye, ragyogása.

Az a nő pedig boldogan suttogá magában:

— Megismert, teremő Istenem megismert! — es zokogó örömmel borult a balkon hideg kövére.

Zelmira volt.

lyen hozzászólott. Ezután jött ismét a Szentpéteri ur válasza, melyben egy jó, szelid pásztor szelid hangján elmondja, hogy meggyőződéséhez továbbra is hű marad, azzal rekesztvén be sorait, hogy „a nem érdemelt sértést elfeledi, megboesítja.” Oh hát volt-e és van-e közöttünk csak egy is, a kinek az Ur igazlelkű szolgáját sérteni még csak gondolatában is megfordult volna?! E válasza felett aztán Csabay Pál ért. elnök, komolyan, tiszteletteljesen, méltósággal védelmezve az értekezlet igazát.

És ime, e pontig mily szép, mily tanulságos szellemi harc volt ez! Nemes harezot vívtak, nemes lelkek, nemes fegyverekkel!

Felmutattam röviden e vitát eredeti alakjában, hogy a fény mellett annál szembeszökőbb legyen az árny, mely utóbbi átkos kísérője lón amaz előbbinek.

Az ekként megindult vitának volt egy oldalhajtsa is, melynek létrejöttét csak sajnálni és szégyenelni lehet. Ugyanis valami Dusza káplán előbb a „Gömör-ben s-ó-nak, majd e b. lapban Csabay Pál elnöknek, legutóbb pedig ugyanitt igénytelenségemnek fordult illelmet sértő támadásaival. Hogy ezt miért cselekedte: józan észszel megfogni nem lehet. Mert míg egyfelől szinte pirulna az ember még csak föl is tételezni azt, hogy ily anarchista hangok — nem hogy beleegyezésével, de még csak tudtával is — hangozzanak ama tisztos térfűnek, kinek háta mögött követetik el egyik szellemi merénylet a másik után; — addig másfelől Dusza káplán ezikkeiből sem azt, hogy Szentpéteri ur, sem azt, hogy az értekezlet elvi álláspontját fogadja-e el — kiolvasni képtelenség. Csak zug, morog, kiabál, fivölt és káromkodik szertelen és szakadatlanul. Mást hát nem gyaníthatok, minthogy igazi botrányhősként, ilyen uton akarja drága nevéért az olvasó közönség előtt ismertté s taníthatatlanná tenni. Am tegye, nyitva előtte az ut! „s-ó” figyelmen kívül hagyta undorkodásait; Csabay szintén zsebre dugott kézzel haladt tovább, midőn háta megett andalító hangokat hallatott; elővette azért szótárából a legékesebb szavakat, felém fordult s úgy kért, úgy könyörgött, hogy legyenek szíves kiállni én véle a piacra, visszhangozzam az ő éktelen káromkodását, hadd növekedjek az ő kofa-dicsősége. Hát édes uraság! véghetetlenül eszalodik, én ilyesmire — bármily szíren-hangokon esal a lépre — nem vállalkozom.

Azonban reám oly szép sallangot ragaszt, mely esekélyiséget semmiképen meg nem illeti; visszateszem hát illetékes helyére: az ön homlokára. Az „aljas rágalmazó” ékes epitheton, érdemjel gyanánt csak az ön keblét díszítheti méltán. Talán zokon esett kissé, hogy azt mondanék nagy igazán, hogy ön „pénzért mutogatja magát.” Állítom is szentül. Csak ne kapja fel úgy fejét, im megmagyarázom.

Nem ismerem kerek e világon embert, a ki Dusza káplán szellemi arezultatjának eddigi mutogatásáért egy árva fillért is kidobna, ha csak szükségse nincs esömör miatt — hánytatóra. Kérem szívesen, itt épen megfordítva áll a dolog. Így halad a világ! még az én gyerekkoromban, ha valamit vagy valakit meg akartunk bámulni, nekünk kellett diák-zsebből érte megfizetni, s ma már Dusza káplán maga fizet azért, hogy önmagát — szellemi köntösében — a nagy közönségnek ad risum bemutat-hassa. Teljesen megbízható forrásból tudom, hogy egy bizonyos lap (nem a G.-K.) csak azon feltétel alatt adott helyet magas röptű ezikkének, ha a lenyomatás költségét egészben cikkíró fedezi. Es úgy lón. Risum terentis!..

Mindazokra, a miket Dusza káplán nekem oly ragyogó tollal, oly választékos nyelvezettel írni kegyeskedik, ezek után alig lehet egyéb szavam.

En mint a papi értekezlet aljegyzője, a mit előbb ez ügyben irtam, irtam nem szereplési vágyból, hanem kötelességérzetből. A tollforgatás nem az én mesterségem. Van nekem azon a kiesiny mezőn, a hová végzetem állított, elég tenni, építeni valóm. Az írni dicsőséget, főleg a Dusza káplánéhoz hasonló, ezt a szép babékoszort, készséggel engedem át más lakiknek. De a nyilvánosan megtámadott jegyzőkönyv hitelességének beigazolása azon állásból kifolyó kötelességem volt, mely állásra esekélyiséget a gömöri ref. lelkesi kar edemesítette, midőn az aljegyzői tollat kezembe adta. Hogy a jegyzőkönyv hamis-e hát valóban, — mint ujjolag állítatik — vagy ellenkezőleg hű tükre az értekezlet megállapodásának: erre majd megadja az illetékes feleletet maga az értekezlet, s ehhez képest fog aztán intézkedni, itt e helyen e tárgyról én többet nem is szólok. A személyemet illető durva támadást sem viszonzom, hiába kér erre szíve szerelmével hősfi Dusza káplán. Nem, mert az otromba szavak föltalálásban nem vagyok sem oly leleményes, sem oly jártas mint ő; azután meg tartozom megbecsülni egyfelől a lelkesi kart, melynek egyik szerény tagja vagyok, hogy ne esapjak fel mindnyájunk szégyenére Dusza káplán mellé sátor-hely miatt veszekedő piaci kofának; tartozom megbecsülni másfelől a t. olvasó közönséget, mely méltán alávalóságnak tarthatja, ha a papi palást viselője annyira megrészegül dühének mérgétől, miként tévé híres Dusza káplán. A ki ismer, jól tudhatja, magam lábán szoktam járni, hogy azért hát valakinek — a kit megnevezni nincs bátorság hős Dusza káplánban — én szöcsöve lettem volna, csak éretlen észszel vásott fizkő állíthatja. De hát mit is álljak én szóba egy pirulni nem tudó speeciessel, a ki nem állja kirakni a világ piacára saját multjának ama szégyenét, sem a midőn visszaélve egykori diákársának bizalmával, mint az „alma mater” földszinti helyiségében neki feljebbvalója: kényszerítve lettem őt a teremből — beismerem, nem épen udvariasan — kiutasítani. Nem tudok fogalmat alkotni ember-ről, a ki nem szégyenkezik még ilyeneket sem árulni a nyilvánossági piacán, önszemélyének nagyobb dicsőségre. Ez aztán az igazi pökhendiség!

Dusza káplán ezikkeire őszinte feleletet — a jelek után itélve — más nem adhat többé, mint az országos táholyda felügyelő személyzete.

És most hozzád fordulok, kedves olvasó esdve, kérve, hogy a ezikkem elején feltüntetett elvi harezot, valamint a hareznak vitézkedő férfait, ugyszintén a gömöri ref. lelkesi kart, tisztítsd meg egészen önelked előtt attól a piszkos iszaptól, melylyel — senki más — Dusza káplán bekeverte. Ne itélj meg egy szép ügyet, egy tisztos gárdát, egy önmagáról megelégedkezett méltatlan szereplő tagjáról!

Még egy nyilatkozattal tartozom. En már előbb is állítottam, most is állítom, hogy a „halottak napja” kezdettől fogva nem illetékes helyén tárgyalatott — vidéki lapban. Miért? Nem is kell tán fejtegetnem? A „halottak napja” a ref. egyház entusját érintvén: önként következik,

hogy az a ref. egyház belülye kizárólag. S mint ilyet nemde tévesztett dolog oly lapban tárgyalni, melynek olvasóközönsége több vallás felekezethez tartozván, annak jó részét az egész ügy nem érdekelheti; a Dusza-féle vita pedig mennyi lelkiépülésre vezet, el lehet képzelni! Jól tudom én, hogy a vidéki lapnak is megvan a maga tágas és szép köre, de valamely vallásfelekezet belülyének tárgyalása még sem tartozhatik keretébe. Nem a kiesi-lylés, hanem az igazságérzet mondatja ezt velem.

Utolsó szavam: Pax cum nobis!
Radnót, 1893. jan 26. R. Pósa Lajos.*

Meghívás.

A gömörmegyei ált. tanító-egylet központi választmánya folyó évi február hó 15-én d. e. 9 órakor Rimaszombathban, a közs. elemi fiu-iskola tanástermében gyűlést tart, melyre a központi választmány t. tagjait tisztelettel meghívjuk.

Tárgyak: 1. Jelentések. — 2. A „Magyarországi Tanítók Országos Bizottság”-nak átírata: „A tanítói fizetések rendezése” tárgyában. — 3. „Fegyelem a népiskolában” cz. értekezés és annak bírálata. — 4. „Az erkölcsi nevelés alapja: a rend és tisztaság” cz. értekezés. — 5. Folyó ügyek. — 6. Indítványok.

Rimaszombat, 1893. február 8-án.
Törköly József, egyleti elnök. Czikora István, egyleti főjegyző.

Hirek és vegyések.

Az ág. hitv. evang. zsinat f. hó 7-ikén Budapesten ismét megnyílt, s városunkból Glaufl Pál főesperes és Kubinyi Aladár felügyelő utaztak el, hogy benne részt vegyenek. Ez alkalommal olvastatik fel a királyi leirat, mely a zsinat törvényei közül két ponttól tagadta meg a sanctiót, s közülök az egyik, mely az államhatalom segítségét szükség esetén igénybe venni nem engedi, előreláthatólag kínosan fogja érinteni a zsinat tagjait. E tilalom a pánszlávokra lesz kedvező, kik az egyház tehetetlenségét bizonyára sietni fognak kizsákmányolni. A zsinat valószínűleg a polgári házasság ügyében is megállapodásra jut, s határozatát annyival nagyobb érdekekkel várjuk, mert a zsinat elnöke Péchy Tamás és egy esperesség — a lapok közlései szerint — már a polgári házasság ellen nyilatkoztak.

Gyászhir. Sulyos esapás érte mezyénk közszere-tetnek örvendő alispánját Bornemisza Lászlót és köztisztelben álló nejét, ki szerető édes anyját vesztette el. A multságok közepette leverőleg hatott mindenkire a szomorú hír, mely egy megyeszerte mindenfelé tisztelt matrona: özv. Szontagh Gyuláné szül. Lehoczky Florentina halálát jelentette. Kiterjedt, előkelő rokonság, mely igaz szeretettel ragaszkodott a tisztos urnához. — borult mély gyászba, s a részvét megyeszerte általános. E részvét impozánsul nyilatkozott meg a temetés alkalmával Csetneken mult szerdán, mikor is a rokonok, ismerősök, jó barátok és tisztelők nagy tömege jelent meg a végtisztességtételten. — A gyászesetről következő jelentést vettük: Bornemisza Lászlóné szül. Szontagh Irén férjével; Szontagh Aladár és Szontagh Melani; Marton Jánosné szül. Bornemisza Anna férjével és Elza leányával; Lehoczky Jenő nejjével; Lehoczky Dezső családijával; Lehoczky Tibamér; özv. Rokfalussy Manoné szül. Szontagh Ottilia; özv. Sebők Istvánné szül. Szontagh Petronella családijával a nagyszámú összes rokonság nevében is mély fájdalomtól bánatos szívvel jelentik forrón szeretett legiobb anyjuknak, napának, nagyanya, dédanya, testvér, nagynéne, illetve sógoronőjüknek és a leggyöngédebb rokonuk özv. Zabari Szontagh Gyuláné szül. Királylehotai Lehoczky Florentina asszony-nak folyó január hó 29-én esteli 7 $\frac{1}{2}$ órakor, életének 65-ik évében váratlanul történt gyászos elhunytát. A bollogultnak hült tetemei február hó 1-én délután 2 órakor az ág. evang. egyház szertartásai szerint a csetneki sírkertben fognak örök nyugalomra elhelyeztetni. Kelt Csetneken, 1893. január hó 30-án. Áldás és béke lengjen drága porai felett! — A mélyen sujtott családnak pedig nyujtson némi vigaszt az általános részvét, melylyel a megye társadalmának minden rétegében viseltetnek a gyászolók iránt.

Baleset. Megyénk társas köreinek egyik általános ismert és kedvelt fiatal tagját, Farkas Zoltánt, f. hó 6-án sulyos baleset érte. — A szabadkai mentelenen egy mén lovagolása közben arról oly szerencsétlenül bukott le, hogy egyik alsó lábszársontját eltörte. — A seb sulyos, de nem veszélyes s övének szerető ápolása mellett néhány hét múlva teljesen ki fog belőle épülni. — Balesete széles körben keltett részvétet.

Halalozas. Sulyos esapás érte Náray János helybeli polgártársunkat, a mennyiben f. hó 5-én alig 8 éves leánykáját a szép kis Margitkát elragadta a halál. Temetése f. hó 6-án ment végre.

Tea-estély. A rimaszombati izr. nőegylet alap-tökéjének gyarapítására a helybeli izr. ifjuság, buzdítatva a mult évi hasonczélu multság szép sikerétől, folyó hó 18-án a „Három Rózsa” termében tombolával egybekötött zártkörű tea-estélyt rendez. A rendezőség élén dr. Kármán Aladár Ernő orrossal, nagy buzgalmat fejt ki a multság minél teljesebb sikere érdekében. A belépti díj személyenként 1 frittal, a családjegy ára 3 frittal van megállapítva, s a 20 kros tombolajegyek Engel Adolf, Bródy Bertalan, Heksch Jakab Reisz József, Heksch Bertalan és Löfkovics Lipót kereskedésében kaphatók; a köszönettel fogadott tombolatárgyak szintén Löfkovics Lipót kereskedésébe küldendők. Mindazokat, kik elnézésből meghívót nem kaptak, a rendezőség tisztelettel kéri, hogy ez iránt Dr. Kármán Aladár Ernőhöz forduljanak.

Kirüntetés. A tiszolczi Kuchta D. J. czég a londoni higiai Pharmaceutikai és élelmezési szerek kiállításán 1893-ban gömöri különleges terményeiért (vörös és fekete áfonyos, rizdike-gomba és sajtokért.) nagy ezüst érmet és diszoklevelet nyert.

Videki dalkör. Perjésén Ez év elején egy 24 tagból álló dalkör alakult, melynek vezetője, a nemrég megválasztott fiatal tanító Remenyik Lajos. Ritkaság közé tartozik azon eredmény, melyet napról-napra tapasztal az iskolába összejövő nagyszámú hallgató közönség. A tagok

*) Ez ügyben több ezikknek helyt nem adunk. Mindkét fél tul ment a megkivántató korlátokon. Olvasóink türelmét nem akarjuk tovább próbára tenni. Szerk.

határt nem ismerő lelkesedéssel tanulnak. — Sok ily derék tanítót Gömörmegyének!

A Polgári Olvasókör bálja. Ugy tetszik, mintha Carneval herczeg az ideő mormoló hangon eme szavakat susogva vonult volna be hozzánk: megaljatos, rövidebbre fogom az idei farsangon a kantárszalat s előre is intelek: csak lassan és mértékkel. Így tervelt ő herczegsége, másképp tett azonban a publikum. Fogta magát s minden, csak legkissebb életelt is adó egyesület megadta szokásos farsangi táncmultságát, meg a „Polgári Olvasókör” is f. hó 5-én. A táncmultság a „Három Rózsa” díszteremben tartatott meg: mondhatni, hogy az a rendezés mint a kivitel tekintetében a legimpozánsabb és legsikerültebb multságok közé sorozható s a közönség, mely a táncmultságon összetalálkozott, minden ehhez kötött reményét kielégíthette. A bálányai tisztet Lokesánszky Endréné ő nagysága töltötte be s az ő ismert szeretteiméltóságával s kedvességével annyira tudta animirozni a közönséget, hogy a fiatalok még a késő reggeli órákban is fardadhatatlan volt a táncba. Az egyszerűséggel párosult és mégis fényes táncmultság meglepte a szemlélőket s mindenki meggyőződhetett arról, hogy egy multságot nem a tulságos fényűzés, hanem a társaság teszi széppé és fényessé. A táncvizigalmon városunk legszebb hölgyei vettek részt, kiknek névjegyzékét a következőkben adjuk: jelen voltak: Lokesánszky Endréné, Keru Adolfné, Beliczky Viktorné, Kishonthy Józsefné, Soós Ferenczné, özvegy Soós Józsefné, id. K. Szabó Józsefné, ifj. K. Szabó Józsefné, Hollósy Józsefné, Rábely Miklósné, Löfkovics Lipótné, Varga Lajosné, Varga Istvánné, Alacs Ferenczné, Kalas Károlyné, Bródy Bertalané, Rónay Gyuláné, Szabó Józsefné (ezülpész), özvegy Mind-szenti Bertalané, idősebb Gasko Jánosné, Eszényi Gyuláné, Smegner Károlyné, id. Káposztás Józsefné, ifj. Káposztás Józsefné, Vigh Józsefné, Györfly Pálné, Majomy Józsefné, Konyha Béláné, Steiner Salamonné, Tóth Péterné, Mihályi Lajosné, Kohut Lajosné, Reisz Józsefné, özv. Zathuretzky Sománé, Spariusz Józsefné, özv. Kathona Miklósné, Hermann Vilmosné, Koziner Vilmosné, Wein-feld Adolfné, özv. Tóth Józsefné, Ujj Lajosné, id. Simon Jánosné, ifj. Simon Jánosné, Cseh Varga Andrásné, Gelb Simonné, Vavro Jánosné, Balázs Józsefné, Borsos Lászlóné, Mees Józsefné, Bábás Józsefné, Hageter Lajosné, Baranyai Józsefné, Tóth Józsefné, ifj. Bodzási Józsefné, Kovács Gyuláné, Diderczky Józsefné, Takács Lászlóné, Nagy Károlyné, Bódi Istvánné, Gömöri Eténé, Gömöri Miksáné, Tóth Istvánné, Fülöp Józsefné, Mindszenti Kálmánné, özv. Hruska Jánosné, Eszényi Mihályné, Sarinai Ignáczné, Hubai Jánosné, Lichtner N.-né, Szmerék Istvánné, özv. Stádler Józsefné, özv. Kollman Pálné, Markovits Józsefné, Petro Józsefné, Lecsó Andrásné asszonyok: továbbá: Kern Jolán, Papszász Irén, Szöllösy Juliska, Hollósy Mariska, Rábely Katicza, Soós Irén, Komjáthy Gizi, Smegner Boriska, Kalas Gizi, Zathuretzky Irma, Soós Margit, Soós Erzsike, Weinfeld Irén, Káposztás Juliska, Majomy Juliska, Steiner Berta, Didetzky Giza, Rásky Erzsike, Tóth Boriska, Bródy Matild, Balók Erzsike, Sarinay nővérek, Györfly Margit, Varga Juliska, Hruska Rózsa, Belicza Emma, Szalontay Erzsike, Teleky, Mariska, Petro Anna, Fülöp Giza, Gasko Rózsa, Hubay Terike, Tóth Ilonka, Ferenczy Erzsike, Szabó Mariska, Takács Erzsike, Kovács Giza, Vozáry Berta, Simon Mariska, Tóth Rózsa, Csapó Erzsike, Ujj Lidike, Balázs Erzsike, Kathona Anna, Lichtner nővérek, Sándor Teréz, Kohn Irma, Kohn Vilma és Rózsa nővérek, Kollmanu Mariska, Markovits Eta, Hageter Irma, Gelb Sára, Eszényi Erzsike, Stadler Margit, Baranyay Teréz, László Zsuzsika, Ujjfalusy Juliska kisasszonyok. — A négyeseket 70-80 pár lejtette. A vizigalmonak a világos reggel vetett véget, mikor mindenki haza vonult esendes otthonába, kitudja hányan álmodtak a fényesen sikerült bálról, melyre — tény, — hogy a jelen voltak sokáig édesen fognak visszaemlékezni.

Szerencsétlenség. Balogon a Lovesányi Soma gőzfűrésze hétfőn délután elszakította Gál János munkás lábszárát a térd közelében. Hogy miként történt a szerencsétlenség senki sem látta. A szerencsétlen családját, kinek öt gyermeke van, beszállították a megyei kórházba.

Ritka madár vidékünkön e közleményünkben megírtuk a multkor, hogy Hámos Aladár a dusai határban egy szürke keselyűt lőtt és azt a helybeli főgmániumnak ajándékozta. E közleményt a többi megyei lapok is átvették tőlünk ugyanazzal a tévedéssel, mely tudósításunkba — hibás információt folytán — becsuszott. Az igazság ugyanis az, hogy Hámos Aladár két más társával együtt a mult hetekben Hercegovinában, volt vadászaton és a mostári havasok között lőtte a hatalmas szürke keselyűt. A három merész vadász híre bejárta az összes hazai hírlapokat, annyival inkább, mert hófúvás következtében több napig kellett vesztegelniök, míg ezéjukat érthették.

Peldányiskola. A balogi ev. ref. iskolát január hó 22-én vizsgálták meg Kis Károly runyai lelkes és György Ferencz tamási tanító, ki is a vizsgálat sikere által hevítette egy magasztalásokkal telt I. ivnyi tudósítást küldött be hozzánk. Samos, hogy azt terjedelme miatt — nem közölhetjük, s csak a végeredményt konstatáljuk, melyszerint a balogi iskola peldányiskola, s tanítója, Magyar Bertalan sok szép érdemre tett szert. Azt is szívesen felemlítjük, hogy Balogon tetemes számú darabból álló népkönyvtár és virágzó olvasó egylet van, sőt az utóbbi időben egy rövid idő alatt nagy haladást tett éneklők kar állott össze az egyház kebelében, melynek létrehozása és virágzó állapotra emelése, Csabay Pál ottani lelkes ismeretes önfeláldozó ügybuzgalmanak köszönhető. Hadd vigye hát ezt lapunk hasábjain — mint tudósító írja — a hír szárnya követendő példaképen megyénkben mindenfelé.

Nem tanácsos a verekedők közé vegyülni. Bizonyítja a sumjáczi községi bíró esete, a ki csak jót akart, mikor az egymással verekedő Lapin fiukat rendre akarta tanítani. Ezek ugyanis egy harmadik ezimborájukkal valami régebbi affaireből kifolyólag egyengették egymás hátát, meg a hol a botjuk egymást érte s ez által alaposan meg is zavarták a közönséget; minek helyreállítására hivatalos tekintélyével akart a bíró hatni. De vesztésre, mert amazok nem sokat hederítve az illetéktelen beavatkozásra, neki álltak és szépen nőtt dus hajzatából egy jó csomót enlékül kirúvizgáltak. Ez aztán a hivatalos személyt is kizozta a sodrából s ő is osztogatta a

